

Előfizetési feltételek:

Egy évre . . . . 10.— Pengő
 Hat óra . . . . 5.— Pengő
 Három óra . . . 2.50 Pengő

TELEFON 98

BARS

Ára: 20 fillér

Hirdetések: Díjszabás szerint. Gyakori hirdetések és a velünk összekötöttesben levő hirdető irodák árengedményben részesülnek

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendőek
 Kéziratok vissza nem adatnak
 Felelős szerkesztő: Dr. KERSÉK JÁNOS

Megjelenik minden vasárnap reggel
 Főszerkesztő: KOPERNICZKY KORNÉL
 Főmunkatárs: Dr. KERSÉK LÁSZLÓ

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba kérjük utasítani
 A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA

A TÁRSADALOM

(Ky) A belügyminiszter felesége a napokban Losoncon azt hangoztatta, hogy a társadalmi szakadékokat a nőknek kell áthidalniok. — Hogyan? — Kérdezzük magunktól, már Budapesten is tudják, hogy a visszacsatolt részen társadalmi szakadékok keletkeztek? Ugy látszik valóban tudják, egyébként a kegyelmes asszony nem hívta volna fel rá a figyelmet és nem keresné az orvosserét.

Hiába tagadnánk, valóban úgy van, hogy a visszacsatolt részen a magyar társadalom eddigi egysége meglazult és a figyelő szem és a gondolkodó agy észreveheti, hogy egy erőteljes osztálytagozódás irányába hajlik. Természetesen ez a legnagyobb ellentétben áll a hajdan oly sokat és büszkén hangoztatott felvidéki szellemmel, ellentétben áll a husz év alatt kialakult magyar nemzeti közösségünkkel és ellentétes a v. Jaross Andor által hirdett osztálytalan magyar társadalom egészségés elvével.

Egy esztendő előtt milyen nagy öröm fogott el bennünket, amidőn Imrédy miniszterelnök azt mondta, hogy a régi törzset mi, visszatérő magyarok fogjuk beoltani friss gallyal. Ugy látszik, hogy a friss galy, a felvidéki szellem ráhatása a törzsre gyöngének mutatkozott, az egészségés nedvkeringés nem indult meg, sőt a mai társadalomnak egyrésze lett hajlamossá arra, hogy az általunk már levetett mult csökevényeit itt ismét életre keltse.

Figyelmébe kell ajánlanunk a visszacsatolt rész magyar társadalmának, hogy a magyar nemzet az eddigi eseményekkel még nem érkezett révbé, nem jutott el kitűzött céljához. Ma még nagyobb társadalmi egységre van szükségünk mint valaha, mert ne téveszünk szem elől a nagy igazságot: széthúzó társadalom — széthúzó nemzet! Gondoljunk itt a kisebbségi magyarság összefogó társadalmi energiájára, amely oly gyönyörű alkotásokra volt képes, mert boldog volt mindenki, hogy erejét a nemzeti célok szolgálatába állithatta.

Most, amidőn a társadalmi hasadást meglátta itt a belügyminiszter felesége is, meg kell állapítani és nem lehet eleget hangoztatni, hogy a mai súlyos időkben visszafejlődést nem engedhet meg magának a társadalom. Sokan ugyanis azt

A közös sors

(K) Szomorú levelet kaptam az egyik szomszédos faluból. A fekete sorok között ott vergődik egy jobb borsra érdemes, sorsüldözött, szerény, dolgos nép hűséges szíve. Megilletődve olvastam végig a testvéri üzenetet. A közös sors ezeréves öröme és szenvedése mind reám nehezdedtek. És ahogy a levél végére értem, a szemem tele futott könnyel és a lelkem nagy, terhes bánattal lett nehezebb. A közös sors közös bánata magával ragadott. Úgy érzem minden magyar embernek érdemes a levelet elolvasni.

Ime a levél:

„Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Egy szerencsétlen falu jalkiállítását küldöm el Ön-höz, akit az elmúlt husz év alatt mint a magyarság bátor harcosát ismertünk meg. Tudjuk azt, hogy ma egy éve Bori, Szántó, Kereskeny, Nemesbori és Horhi községek felszabadítása érdekében mozgalmat indított. Köszönjük, hogy lelkes társaságával fáradságot nem ismerve küzdött értünk.

Sajnos, a mozgalom csak Borit szabadította fel a csehszlovák zsarnoki uralom alól. Bori felszabadulása ünnepeken lelelkem mi is ott voltunk. A szántói dombokról cseh csendőrszuronyoktól körülvevő néztük elborult lélekkel a borii örövendőzöket. Szívünkben ott sirt, ott zokogott a sok miert és a bánat, hogy ez a nagy öröm minket oly messzire elkerült.

Azóta egy év telt el keserűségben és panaszban. Sötét jövőnkre vigasztalást vajjon hol nyernék?

Velünk a mostani uraink éppen úgy nem törődnek, mint ahogy a cseh urak is csak a zsebüköt töltötték meg. Közéjük lelketlen, gondatlan emberek gonoszágából és kabszínágából pusztulásra van ítélve, ha rövidesen segítség nem érkezik számunkra. Pedig Szántó község természeti kincseinek egy gazdag, hogy itt nem szabadna az emberek lejutottan járnok.

De hol a segítség? Méltóztassék a térképre nézni, rögtön feltűnik Önnek, hogy milyen lehetetlen helyzetben vagyunk. Utunk nincs. Amerre a természetes sorsközösség vihetne, szigorú sorompók zárják el boldogulásunk útját. Kérdem, háj merre, hová és kinek vihethjük el terményeinket? A város és a piac megközelíthetetlen a szegény embernek. El vagyunk vágva mindentől kegyetlenül. Úgy látszik, a derek, dolgos népünk pusztulásra van ítélve. Hol a menekülés útja a pusztulás elől? Igen, csak a közös sors menheti meg népünket. Ezt mi magyarok mindnyájan tudjuk és érezzük és ezért az egész község vissza akar térni Magyarországhoz.

Vegyes lakosságú községünk lelke üldözés és szenvedés dacára is magyar. A közös sors itt sohajt állandón a szívünkben: Csak vissza, csak vissza az édesanyához!

Gyáva módon üldöznek, ha titkos vágyainkról valamiképpen értesülnek. De mi nem feltűnik senkifől és semmitől. Magyar iskolát, vagy magyar kulturázat kérni még gondolatban sem szabad. Hát hová küldjük el gyermekeinket, hogy a magyar szót el ne felejtsek? Rádióinkat rabláncokra fűzték. Hallgatni csak azokat az állomásokat szabad, amelyeket viszont mi nem bírnok hallgatni.

A cseh uraság még mindig itt hiszik verejtékünkön. Pedig nekik igazán nincs mit keresni nálunk. Papunk és tanítónk vadidegenek nekünk. Hamis beszédüket messze elkerüljük.

Magyarok és szlovákok, ha titkokat összejevünk, hogy elsirjuk közös bánatunkat, hogy megkönnyít-

hiszik, hogy ezentul már nem lesz szükség jól megszervezett társadalmi akciókra, mert az állam lát el mindent. Tévedés! Az együttműködésre, az összefogásra még nagyobb szükség van mint eddig. Nagy eszméket csak jól megszervezett, összefogó társadalom tud eredményesen szolgálni. Az egymásba vetett bizalom felkoczza az erőket és minél erősebb kapcsol-

súk egymás terhet, a közös sors ezeréves tanulságaiból erősítjük meg lankadó akaratunkat. Illyenkor fel-felzokog az imádság:

Egy az Isten szlovák testvér
 Egy a Jézus Krisztus.
 Egy az igaz szlovák jellem
 Egy a magyar virtus
 Ezeréves kapocs közöttünk
 Sógor, koma, asszony
 Nincs hatalom, mi egymástól
 Minket elválasszon.

Igen, belekiáltjuk a nagy világba: Nincs hatalom. Nincs hatalom!

A közös sors utját járják a mi népeink. Keresztes a menekülés és a gyógyulás útjait. Arra kérem Önt, segítsen nekünk, hogy megtaláljuk.

Kelt Szántón, 1939. november 10-én.

Maradtam mély tisztelettel, őszinte hiva:

Aláírás.

Igy szól a levél, amelynek minden sora jajgatva sikolt a szívünkbe. A fekete sorok között ott remeg Szántó község tragikus élete. Szinte érezzük a bizonytalanság és a sok miert szüregait a szomorú falu felett.

Kedves Öreg Barátom, köszönöm a könyvnyes üzenetet. A közös sors évszázados emlékei, öröme és bánata és a vér s rokonság tengernyi szájai örökre összekötnek minket. Lehet a jövő bizonytalan, de bennünk él a hit és termékeny munkálkodik a közös sors szépséges jövőjéért, amelyben a hűséges, kedves szántóiak is velünk együtt fognak örülni. Csak éjgenek a borii és szántói dombokon az örüzték, amelyek a sötét utakat bevilágítják.

A Mezőgazdasági Kamara közgyűlése

A Kisalföldi Mezőgazdasági Kamara, amelyhez vármegyénk is tartozik, Komáromban tartotta évi közgyűlését, amelyen megjelentek a földművelésügyi és a felvidéki minisztérium képviselői is. Rázgha Károly főbíró, a Kisalföldi Mezőgazdasági Kamara elnöke megnyitotta a megemlékezést a visszacsatolás évfordulójáról, majd kegyelettel szolt Darányi Kálmán haláláról. Az elnök öszertárasra buzdította a gazdátársadalmat.

— Meg kell oldani a gazdasági problémákat, — mondotta — nehogy e kérdések gazdasági kérdésekből osztálykérdésekké alakuljanak át.

A szociálisabb s korszerűbb birtokmegosztásnak meg kell hozni eredményét. Aki földhöz jut, az levett kalappal álljon meg földje mellett, s akkor maradjon meg a föld örök tulajdonában, ha banni is tud vele. Majd szót az e nők az értékesítés kérdéseiről s felada-

fűzik egybe a társadalmat, annál szétsugárzóbb, annál hatékonyabb a nemzeti szellem ereje.

A belügyminiszter felesége mint nő a nőkhöz fordult a beteges tünetek legyőzése érdekében, a férfiaknak pedig az összes jóakaratu emberek belátására kell apellálni a társadalmi hasadás, a társadalmi erők meglazulásának megakadályozása érdekében.

tairól. Az üdvözlések után Srászik Andor Dénes, miniszteri osztálytanácsos adott terjedelmes és alapos beszámolót a Kamara első évi működéséről. Beszámolójában szólt az állattenyésztési, növénytermesztési és értékesítési kérdésekről. A Kisalföldön a szarvasmarhatenyésztés a rétek és a legelők oktalán feltörésével romlott. Ezen javítani fog a Kamara. A lótenyésztés nem mutat rossz képet, a sertésatenyésztésnél, juhtenyésztésnél visszaesés tapasztalható. A zöldségtermesztést sürgette a jelentés. A növénytermelés kérdésében két irányt ölelt fel a Kamara munkaterülete: a vetőmagtermelés, illetve a vetőmagelosztás és az értékesítési irányát. Az olajmagvak, lóhere, lucerna minőségi természetét sürgették. Ógyallán és Dunaszerdahelyen zeizsikmentesítő telepet létesítettek. Megalakítják a Zöldmező Szövetséget a propagálják a szántóföldi növénytermesztést. Az értékesítési kérdésről is nagy figyelemmel kíséri a Kamara. Munkásságát előren a sárgabarsok értékesítésével kezdte meg. Ersekújvárott gyümölcs csomagoló telepet létesítettek. A Kamara azon fáradozik, hogy a kereskedelmi szervezeteket általánosan kiépítse. A Kamara járásonként gazdasparkot fog tartani, előadásokkal egybekötve.

Szászik Andor Dénes kamarai igazgató

vázolta még a Kamara működését a kifejezte azt a reményét, hogy az első évi szorgalmas munka meghozza gyümölcsét a mezőgazdák számára.

A jelentéshez igen sokan szóltak hozzá. A felszólalások a Gramvölgye viszályozási kérdését, a zöldségtermesztés kérdését, a mezőgazdasági munkások helyzetének javítását, az erdőügyi kérdések igazságos rendezését sürgették, némely felszólaló árkeresélybiztosat kért, sürgette az olcsóbb tarifat, az iparcikkek olcsóbbá tételét. A mezőgazdasági munkások küldöttje arról szólt, hogy a mezőgazdasági munkások jobb helyzete a mezőgazdák anyagi helyzetétől függ. Ezel kapcsolatban a perjespuzsai földmunkások panaszát jelentette be.

A közgyűlés a jelentést elfogadta. Majd a kamarai tagok igazolás, személyzeti ügyekről szóló jelentés, az ügyrendi szabályok megalkotása, kültagok választása következett. Jelentették a Kamara pénzügyi helyzetét. A Kamara 1940. évi költségvetése a kiadásbevitel tételben egyként 161.000 pengőre rug. Végül dr. Hubay Sándor miniszteri osztálytanácsos, a m. kir. Külkereskedelmi Hivatal alelnöke tartott előadást közgazdasági a termelésértékesítési kérdésekről.

Egy év előtt

Irta: KOPERNICZKY KORNÉL

(Multheti ünnepi számunkból helyszüke miatt kimaradt.)

Egy esztendője annak, hogy nyomdagepünk zörgése mint nagy magyar Alleluja, ünnepi Hozsánna gyanánt hangzott fülünkbe. A Bars hosszú pályájának egyik legértelmesebb szövegét nyomtuk, erősen befűggyőződtünk ablakok mögött, azt a lapszámot, amelynek első oldalán piros-fehér-zöld keretben már ott fényesedett a nagy magyar öröm mámoros szava.

— Magyarok, ismét szabadok lettünk, készültetek a diadalmas magyar honvédség ünnepi fogadására!

Az utcán még a cseh tábori csendőrök tépdesték le az emberekről a magyar pirt jelvényeit, kokárdáit és az őket annyira igazgató Boesky nyakkendőket, de a régi lévai lelkük már az új magyar kikelet napsugarában fűrdőttek, ám a cseh csendőrök még mindig elkobozták a nagy ünnep külső kifejezésének szánt magyar zászlókat és színeket.

Október 30-án már lobogó lélekkel ittam a Bars vezércikkében: Boldogan tekintünk a szöke Duna felé, ahol testvéreink tömegrepedő lélekkel várnak az Idő beteljedésére...

A cseh erőszak ekkor még jobban kiteljesedett remegő félelmében.

A komáromi tárgyalások idején megindult a harc Léváért, a magyar végvárért. A szlovák kormány azt állította, hogy Léva szlovák város. Hosszu távlat ment Léváról, kivásva, hogy Lévát ne adják át a magyaroknak s azt fegyverrel is megvédik. Ebben az

dott ünnepi beszédet, hangoztatta, hogy ebben az országban nem szabad szenvedőnek, nyomorgónak, éhezőnek lenni, mert a magyar haza van olyan édesanya, hogy el is tudja tartani minden egyes gyermekét. A beszéd után a SZMKE műkedvelő csoportja hazafias szindarabot adott elő.

Tergenyen

község bencsés melegséggel ünnepelte a magyar hazába való visszatérését. Az istentisztelet után Csellar Kornél főjegyző és Ju'ász Kálmán, az Egyesült Magyar Párt helyi szervezetének elnöke méltatták a nap jelentőségét.

Barsendréd

község képviselőtestülete Lehoczky János községi bíró ünnepi beszéde után a felszabadulás napját örökös emlékűnneppé avatta. Este a SZMKE helyi szervezete tartott diszgyűlést, amelyen Beluch Imre igazgatótanító, SZMKE-elnök mondott gyűjtőhatású beszédet.

Damasdon

a SZMKE diszgyűlése keretében ünnepelték a felszabadulást s itt Barta Sándor ig-tanító mondott emelkedett szellemű ünnepi beszédet.

Vezekényen

Agyagássy Sándor ref. lelkész és Ráthy Lajos ig-tanító méltatták az ünnepi nap történelmi jelentőségét.

Lekéren

iff. Dudich László ig-tanító intézett méltató beszédet az ünnepi lakossághoz.

Kissáror

község emelkedett érzések között ünnepelte meg nov. 9-én a felszabadulás emlékét. Délieltől 9 órakor a templomban háláadó istentisztelet volt, az egész gyülekezet részvételével. Utána a lakosság az ezredes kert körül gyülekezett össze, ahol a Híazkegy elnöklése után Pap József helybeli lelkész tartott gondolatokban gazdag ünnepi beszédet. A Szózat elnöklése után Galambos Bóla emlékeztetett meg a felszabadulás napjáról. Az ünnepi Fűri Sándor András h. bíró zárószava után a Himnusz elnöklésével ért véget. Leventék és leányok szavatai szépítették meg az ünnepi napot.

Verebélyen

az Országzászló előtt zajtott le a szépen megrendezett ünnepély, ahol az emlékbeszédet dr. Kovács Gyula mondta. Utána a képviselőtestület diszkyűlést tartottak meg, itt az ünnepi szónok dr. Domény Gyula volt, aki többek között gróf Révay István, az Egyesült Párt ügyvezető elnökének munkásságát is méltatta. Gróf Révay Verebély diszkyűléséről választotta. Gróf Révay meghalott szavakkal köszönte meg Verebély nagyközség szeretetét. Beszédében kifejtette, hogy az egyéni kultusz helyett inkább a kollektív, egyetemes és egyöntetű munka híve. Egyedül csak ezzel lehet komoly eredményt elérni és csak ezzel lehet az új Magyarországot felépíteni. A közgyűlés táviratilag üdvözölte gróf Teleki Pált és vitéz János Andort és a bevonuló csapatok parancsnokát. A SZMKE mai napján gróf Révay felvívasta Hogy lettünk magyarok? címen a komáromi és bécsi tárgyalásokról szóló naplójának részleteit. Gróf Révay tudvalevően aktív szereplője volt a komáromi tárgyalásoknak. A verebélyi ünnepélyen melegen köszöntötték a bevonult csapat küldöttségét.

Nagykálnán

november 10-én reggel mindkét templomban háláadó istentiszteletet tartottak; utána a községháza előtti téren zajlott le az emlékünnepi. A Híazkegy elnöklése után Polyak Endre községi bíró megnyitotta az ünnepi napot. A lelkes ünnepi beszédet Vanger István róm. kat. igazgató tanító tartotta. Lányi Nándor főjegyző ismertette a nagykálnai Révay család által a községnek ajándékozott történelmi értékű zászló eredetét, amelyet egyik hadihajónkról mentett meg az özsemlőskor dr. Révay tengerész hadbíró. Suba Árpád és Pion István leventék szavaltak. A Himnuszokat és még egy alkalmi énekszámot a nagykálnai református egyh. énekkar adta elő. Az üdvözlő táviratok felolvasása után Ritz Lajos ref. tanító záróbeszéde s a Himnusz elnöklése után az ünnepi napot ért. Utána a községi képviselőtestület diszkyűlést tartott, amelyen Ritz Lajos ref. tanító, testületi tag lelkes hangon emlékezett meg a mult eseményeiről, a nagykálnai magyarországi politikai küzdelmeiről és a felszabadulás örömdeteket fényéről. A képviselőtestület november 10-ét örökös emléknappá avatta.

Oroszkán

a SZMKE és a Frontharcos Szövetség országos helyi csoportja fényes ünneppel emlékeztek meg községük felszabadulásának évfordulójáról. A cigkgyári kaszinóban dr. Görtler Dénes országgyűlési képviselő mon-

A vidék is lelkesen ünnepelte a felszabadulást

Láván kívül a vidék községei is lelkesen megünnepelték a hazatérés első évfordulóját. Az ünnepekről alábbi tudósításainkban számolunk be:

Nagysalló

község lakossága nov. 9-én a magyar honvédség bevonulásának első évfordulóját lélekemelőn ülte meg. Az ünnep előestéjén a fellobogózt és kivilágított községben mint apró örömtűzek hirdették az előző nap jelentőségét. Másnap a róm. kat. és a ref. egyház tempórában háláadó istentiszteletek voltak s u'ána felvonult a község aprajagya is 1849-es hősk emlékművéhez, ahol egy évvel ezelőt először találkoztak a felszabadító magyar hadsereggel. A Híazkegy elhangzása után Tonhaiser Mihály plébános, szentszéki tanácsos tartotta ünnepi visszaemlékezését, majd a leventefiússág szavataival és szaváló kórusal végtel rézti. Az ünnepegen a felszabadító hadsereg képviselőiben megjelentek Horváth László tábornok, vitéz Kolozsvári Imre ezredes, Csibó Kálmán aiezerdes, Morvay Örnagy és a járás képviselőiben Mailáth László főzagybíró. A Himnusz elhangzása után a leventék díszmenetben vonultak el, majd a községházán diszkyűlés volt a nagy nap méltó megörökítésére. Majd a Föld-vendégfogadás közepén volt, ahol Mailáth főbíró a Kormányzó Urra, Kavri Gyula dr. a magyar hadsereget mondtak pohárköszöntőt, amire Horváth tábornok szíves szavakkal válaszolt. Felszóltak még Tonhaiser plébános, Cseri István bíró és Budai Dező törvénybíró.

Zseliz

lelkes magyarságával együtt ünnepelték a környező községek: Mikola, Szódó, Tergenyen, Nagypeszek és Nemesorosi, melyek lakossága leventezenekarok indulóinak kíséretében már kora réggel bevonult Zselizre. Az ipartársulat diszkyűlésén Komzsaik József ipartársulati elnök méltatta a nap jelentőségét, majd utána Zseliz és Grammikola község tartott együttes diszkyűlést, amely november 8-át Zseliz és vidékének örökös emlékűnneppé avatta. A nyilvános népgyűlésen dr. Görtler Dénes parlamenti képviselő tartott nagyhatalú beszédet: 'Nem jöttünk haza üres kézzel — mondotta többek között — magunkkal hoztuk magyar szívűnköt, lelűnköt és munkaszereteitűnköt. Hazajöttűnk dolgozni és építeni a szebb magyar jövőndőt'. Komzsaik József, az Egyesült Magyar Párt helyi elnöke vitéz János Andor miniszter érdemeit hangoztatta.

időben írott cikkemben rámutattam a cseh statisztika hamiságára, ám a cenzura a cikk legfontosabb részeit törölte.

... Autóra álltunk és elrobogtunk Komáromba, hogy megdudjúr, vajjon mi igaz azokból a csehszlovák híresztelésekéből, hogy Lévát nem adják át a magyaroknak. Cseke közösgben egy hisleány büszkén lengette már a magyar zászlót, Perbetén pedig a libaszózató közepén díszelgett a magyar hazza szimbóluma. De mindeneket felejtünk a komáromi látvány. Abban az időben egy kisebbségi magyar előtt álomszerű tünemény! Egy nemzetközi tárgyalás légkörében nem merték a magyar színek használatát betiltani s egyébként is nyilvánvaló volt Komáromnak Magyarország való visszacsatolása, így magyar magyar diában tündökölt a város. A komáromi Contrában ott találunk a vezérkar élén Jaross Andor pártvezérünket, aki megnyugtató beszédünket aziránt, hogy Lévát feltehetően Magyarországhoz csatolják. Örömrésszel szívvel siettünk Lévára a jó hírrel, amit a lánkadó szelleműeknek megerősítésére tovább adtunk.

Ebben az időben megalakítottuk a Nemzeti Tanácsot, de azt csakhamar feloszlatta a megújított csehszlovák hatóság. Eután más céger alatt folytattuk munkánkat. Október 16-án, vasárnap délelőtt, a szentmise után a hívők ajkán bátran felcsendült a Himnusz, mire legyereva csendősrög vonult be a templomba s mintegy 15 egyént izgalmas jelenetek közepette letartóztatott. A lakosság mind bátrabb lett és az épületeken feltűntek a magyar lobogók és a látniakon a Boldogszony Anyánk ési dallamai is felcsendültek. A csendőrök micdörtöt letépték vagy levétették a zászlókat, ami kínos jelenetek közepette történt a Füzegysgrmaton négy derék magyar párttagunk életébe került, akiket a csendőrök agyonlöttek.

Szeptember 25-én a cseh kormány elrendelte a mozgósítást, két nap múlva pedig több lévai magyar, főképen a Nemzeti Tanács tagjait csendőri megfigyelés alá helyezték. (A Bars szerkesztőségét is kitűntették ezzel!) Ugyanekkor vették őrizetbe a magyar párt titkárait az Egyesült Magyar Párt programjainak terjesztése miatt. Egy-két nap múlva, reggelre kelve, mégis megjelentek Léva falain a „Népszavazás követeiünk” szövegű feliratok. Természetesen nagy konsternáció lett belőle; a siklói mondat festékek voltak a falra festve és eltávolítása nem ment gyorsan, ezért a csehszlovák köztársaság huszvéves jubileumának ünnepepre készített plakátokkal fedték be és csendőrök őrizték. Szép jubileum lesz itt, — gondoltuk magunkban a gúnyosan mosolygó lévai magyarok.

A cseh hatalom most minden eszközt mozgósította. Jött a statárium, a rádiók beszedése, a társadalmi élet megbánitására kidótot rendezések, a korzón sétáló közönséget kardipozó lovasjárdókkal. De a lévai magyarok lelkesége mind erősebben bontakozott ki, amit fokozott az október 7-iki csodálatos szép égi tünemény, ragyogó szivárvány a délutáni égbolton, a magyar színekkel. Égi jótájanak tartotta a lévai magyarság ezt a szokatlanul tündöklő magyarszínű szivárványt.

Eután gyors ütemben haladt előre a magyar igazság ügye, de az órák mégis napoknak és napok színte hónapoknak tetszettek az idegek nagy feszültsége miatt. De egyszer mégis ott ragyogott könnyes szemek előtt a Baramagyar nemzetiszínű kereset száma, amely a magyar hadsereg bevonulásának hírnöke volt. Noha a csehek még benn voltak a városban, ám a városházán székülő Nemzeti Tanács már megindult, örömrésszel lélekki gyönyörködött a Barson látható szent színekben és amidőn a Kormányzó Ur előre elkészített portréját felakasztottuk a falra, a cseh csendőrök még a városbaza folyóján jártak. A cseh kormányhatalom ekkor már nekünk Hekuba volt, éreztük, hovávedünk már a Siklósi szánt várják Mikay tábornok parancsát a bevonulásra és pár per alatt már mi is kinn voltunk, hogy a Nemzeti Tanács nevében üdvözöljük a dicsőséges magyar hadsereget.

Sokat lehetne írni még erről a nagy napról, amelynek őszi fényében egy új magyar

KULONFÉLÉK

— TANITÓK KÖZGYÜLÉSE LÉVÁN A Lékéri Római Kat. Tanítói Kör bővüve Léva és vidékének katolikus tanítószögével, f. hó 9-én tartotta Léván szűi közgyűlését. A tanítószög szentmisén vett részt, a gyűlés a Kat. Kör nagytermében folyt le. A Hiszekegy elnevelése után a Lévai Kat. Kör. nevében Mischáck István szentiszűki tanácsos, plebános üdvözölte a tanítóit kart abból az alkalomból, hogy a felszabadulás után első közgyűlését Léván tartja meg. Mjíd Bouch Imre elnök lelkis hangja nagyobb beszéddel nyitotta meg a közgyűlést. Beszédében a magyar Hiszekegy végző sorának szavaiból indult ki s azt mondta, hogy Isten után áldjuk egyházi és világi előjáróinkat, élőkön a Kormányzó Urat, a bíboros hercegprímást, hogy az isteni igazság végrehajtásának szögálatába állt Kiemelte a magyar papság és tanítószög munkáját abban, hogy az anyaország a visszacsatolt katolikusokkal hűségess magyarokat kapott. Mjíd rámutatott arra, hogy a cseh elnyomás idején a felekezeti magyar tanítószög lealázásnak volt kitéve, az elismertetelenség ellen kellett védekeznie, a felekezeti tanítószög állami segélye nem volt biztosítva, gyermekeik érvényesülési útja el volt vágva. Miltán ünneplhet most a visszacsatolt tanítószög! A magyar tanítási irányra való átállítással foglalkozik Mjíd javaslatára a közgyűlés üdvözölte taviratót intézett a Kormányzó Urhoz, a bíboros hercegprímáshoz és a kultuszminiszterhez. Eután a közgyűlés tagjait üdvözölte s a vendégséket és ezek sorában Koperniczky Kornéit, akinek huszvéves működését a történelmi korhoz miltóznak jellemzete. Dr. Maritsa Dunes tanügyi tanácsos, tanfelügyelő betegség miatt kiküldötölle képviseltette magát. Az elnök szeretettel emlékezett meg működéséről s a közgyűlés üdvözletet tolmácsolta számára. Melegen bucsuztatta az elők dr. Adamcsik Lipót esperest, aki megvált tanfelügyelői tisztölle és köszöntötte utóját, Bucha Vilmos tanügyi esperest. A katolikus akció ifjúságtörli feladatsáról tartott gyakorlati értékl előadást dr. Hóka Imre érseki tanácsos, dorogi plebános. A katolikus tanítószögnek ez az előadás biztos vezérfontalat adott a kezdés a katolikus ráhatásnak az iskolából kikerült ifjúságra és a társadalomra. A levante intézmény szervezettelével nagyszűri lehetőséget nyújt a katolikus ifjúságnak különböző helyeken való miltódtetésére. Kocsán Károly föltitkar ismertette a Kat. Tanítóegyesületek Orsz. Szövetségét szervezetét. A közgyűlés elhatározta, hogy megszervezi a Léva és Vidék Kat. Tanító Egyesületet az országos szövetség keretén belül. E munka elvégzésére Beluch Imre elnökkel dr. Zschár Ádám, H.ckmann István, Molnár István, Nemes Jenő és Dandiny Tivadár tagokból bizottságot küldött ki. Beszok Gáza dunakiszűi krzeti iskolafelügyelő előadása és a pénziari jelentés letárgyalása után a sikerült közgyűlés a Himnusszal zárult. Uána közebb volt a Kat. Körben.

— Dr. HAICZL KÁLMÁN szentiszűki tanácsos, szögényi plebános, a Bars régi, kiváló munkatársait, mint azt jelentettük, a Kormányzó Ur a magyarság és a hitélet érdekében kifejtett hivatali teljesítményeiért kormánydianakösszá nevezte ki. A kinere érsekl szűlo ohányt Magyar- és Németiszűgyén körszög képviselőtestületének közgyűlésén ünnepelesen nyujtották át a kitüntetésnek és meleg ünneplésben részesítették a kiváló férfiat.

tavasz i latát éreztük kibontakozói, sajnos, a Barsnak szűkresszabott keretei nem engedték meg, hogy a nagy napok egész történelmét felidézük itt. De talán felesleges is, tudjuk jól, hogy a lévai magyarok lelkében most e napra emlékezésre amugyis kigyulladnak a nemzeti érzés tüzei, amelyek fénye élénk viteli e nagy történelmi idők öröklő ragyogó képeit, amidőn a magyar ismét büszkén fel emelte fejét, hogy bátor szemével a felszögző Magyar Napha tekintsen!

— FRONTHARCOSOK TEÁJA. Az Országos Frontharcos Szövetség lévai fűcsoportja, amely nem csupán a bajtársi érzés, hanem a hazza és nemzet legnagyobb érdekeinek szögálatára is alakult, elhatározta, hogy f. hó 26-án, vasárnap teaset keretében társadalmi összejövetelt tart. A frontharcosok eme első teatszje iránt olyan nagy érdeklődés mutatkozott, hogy az előzetes tervek változtatni kellett a így a Kaszinó helyett a nagy befogadóképessű Városi Vigadóban rendezik meg a résztvevőnek szon a frontharcosokon kívül a frontharcosok összes barátait is. A ték szerint az idény egyik legkiemelkedőbb társadalmi eseménye lesz ez az összejövetel.

— HÁZASSÁGI ÉVFORDULÓ. Jakab István a régi földöltek egyik lelkes tagja és neje Bólik Rozália a nypokban ünnepeleik házasságút 40. évfordulóját.

— HÁZASSÁG. Hegedűs (Polakovits) Magda és Gaspar Dániel m. kir. főhadnagy f. hó 18-án tartották esküvűjüket a lévai reptemplomban.

— MA KULTUREST A KASZINÓBAN. A Bálcsa Baint Irodalmi és Művészeti Társaság (Esztergom) egy csoportja, mint azt részletesen jelentettük, ma este hat órai kezdettel tartja meg előadását a Kaszinóban. Béléptidij nincs, csak tetszészserinti hozzájárulást kérenek a költőgekhez.

— KATALINI TEAEST. A Lévai Nőegylet az Árvaház javára f. hó 25-én, szombaton, a Dank-kávéházban teasetét rendez. Kezdeté fél 9 órakor.

— KÖNYVHÁZLJUNK AZ ÁRVAKONI A Lévai Árvaház kis lakói tudvaevően a jelleklű közönség adományából élnek. Az Árvaház nagyon rá van utalva a jötét lelkis szeretére. Az Árvaház vezetőszög most kezdi meg az őszi gyűjtést, amely az élestartóléi tartaléknak bszerszésére szolgál, olyan'ormán, hogy Nyitrai és Taras, valamint Schubert Pál könyvesboltjában egy-egy gyűjtővet helyeztet el s kéri a nagyleklű közönséget, ho, y nemes adományait a jelzett helyeken jegyezze és adja át.

— ELJEGYZÉS. Pánzes Bózi és Pataký József jegyessék Léva. (M. k. é. h.)

— KI AKAR ÁPOLÓKÉPZŐ ISKOLÁT LÁTOGATNI? A Magyar Vörös Kereszt Egylet az ország politikai helyzetére, továbbá a hivatásos ápolónők kérdések országos rendezésére való tekintettel elhatározta, hogy a vöröskeresztes hivatásos ápolónők számát a lehető legmagasabbra emeli. Ebből a célból jövő év januárjában ugy a budapesti felső, mint a rendes ápolónőképző iskola első évfolyamára vesz fel tanulókat egűszíftéses, félíftéses és néhány ingyenes helyre. Az istoria 1940 év januárjában kezdődik, a pályázatot f. évi decseber hó 20-ig kell benyujtani. Érdeklődni lehet Schubert Todoráné elnöknel.

— A LÉVAI VÖRÖS KERESZT EGYLET Önkéntes Ápolónői Szervezete nov. 28-án d. u. 6 órakor tartja gyűlést az Országos Stefánia Szövetség Egűszögházában. Eután nemcsak a Vöröskeresztes ápolónők, de a hazibetegypótlási tanfolyamot végzett társnők szives megjelensét is kérjük.

— GYÁSZHIREK. A lévai Mikla-családnak ketős gyaszva van Csak a közelmúltban hunyt el Budapesten özv. agárdi Agardy Jánosné, szű. Mikla Iona, v. javítóintézet családló, tanítóno, a III. oszt. pogári hadiérdemkereszt tulajdonosa, életének 62. évében. E hó 13-án pedig öccse, dr. Miklay József, m. kir. várkapitány, a magyar erdmrend tisztikeresztjeinek, a Károly csapatkeresztnek, a Szent Szűlveszter rend közpateresztje, az olasz koronarend parancsnoki keresztje, a szűmi koronarend. sib. tulajdonosa, életének 51. évében Budapesten elhunyt. A meghodogult mindég büszkén vallotta magát lévai „gyűkér”-nek a budai vár előklő légkörében is Miklay, Károly király uralkodása alatt került a budai várba mint tisztivelöl, azután a vár gondnokává, mintegy 15 év előtt pedig várkapitánnyá lépett elő. Hatalát a Horváth, Ördög, Toth, Kibabai és Vankó családokkal együtt nagyon sok szögényember is — akikkel jöt tett — gyászolja.

— **ÉRDŐÖRÖK KITÜNTETÉSE.** A Földmívelésügyi Miniszter azoknak a szakvizsgázóit erdőőröknek, akik a vármegye területén egy szolgálatonál legalább 30 éven keresztül szolgáltak példés magatartás mellett mindvégig odaadó hűséggel látták el és kitüntetésben eddig még nem részesültek, elismerő oklevelet kiván adományozni. A kitüntetésre érdemes erdőőrök adatai, 1. nevét, 2. lakhelyét, 3. születési helyét és idejét, 4. vallását, 5. családi állapotát és gyermekeinek számát, 6. a szakvizsga letételének helyét és idejét, 7. szolgálati beosztását és a szolgálatban egy helyben eltöltött idejét, 8. érdemességét, s e tekintetben külön kiemelve a multban és a közelmultban lezajlott rendkívüli időben szolgálat adójával szemben tanúsított magatartását, 9. volt e már kitüntetve, a szolgálatonak kell — helyhatósági igazolás mellett — legkésőbb december 15-ig a főispáni hivatalban bejelenteni.

— **BUDAY SÁNDOR BARITONÉNEKES** és Szathmáry Gitta énekesnő, a Magyar Szimfonikusok tagjai e hó 20-án, hétfőn este fél 9 órai kezdettel a Turpinszky (Stránszky) szálló termében magánzámokat és egyelőnönös darabokat adnak elő. Különösen kiemelendő a műsorból az Erdélyi harangok c. hísfias életkép, melynek országsszerre nagy sikere volt.

— **A LÉVAI RK. EGYHAZTANÁCS** f. hó 16-án ülést tartott. Az előadó bejelentette, hogy az egyházi főtanfolyamosság engedélyezte a rk. elemi fiú és leányiskolákban az egyfolytában való tanítást. Az egyháztanács letérlyábla a költésgevelést és megállapította az egyházi adó mérvét. A költésgevelést közszemlére teszik ki, majd az egyházközségi képviselőtestület elé kerül tárgyalásra.

— **GÉP- ÉS GYORSIRÓ TANFOLYAM.** A lévai Közművelődési Bizottság keretében dr. királylehelai Lshotzky Bruno polgármester védnöksége és támogatása mellett hat hónapos gép- és gyorsiró tanfolyam nyílik, tanfolyamoként és hetenként 2-3 órában. A tandíj havonként és tanfolyamoként kb. 1 P. 50 fillére van tervezve. A tanfolyamok kezdete és helye közhírré lesz íve. Jelentkezni f. hó 24-ig lehet a Bars kisdóhivatalban.

— **MÜKEDVELŐ ELŐADÁS.** A Protestáns Leányegyesület a közeli jövőben a Hrsányi Zsolt által színpadra átdolgozott „Vén gazember c. Mikszáth-regényt fogja előadni. A készülő színelőadás iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **IVÁN SÁNDOR SZINIGAZGATÓ** a napokban Léván tartózkodott. Villáminterjú során kijelentette, hogy a lévai színielőadás december 7-én nyílja meg. Primadonnának Neményi Lilit szerződtette, karagya a Léván is népszerű Fischer Károly. Kijelentette, hogy a színtársulat Léva közönségének tetszését megfogja nyerni.

— **A LÉVAI FRONTHARCOS FŐCSOPORT** vezetősége értesítette a várost, hogy mivel a közönségnek nagyon rosszul esett, hogy a 49 es honvédelemkét halottak estején nem volt megkoszorúzza, a főcsoport a szabadsághősök emlékének gondozását magára vállalja, így hasonló hálatlanság nem fog előfordulni többé.

— **A KOMÁROMI JÓKAI EGYESÜLET** FELHÍVÁSA Hrmos Károly festőművész volt növendékeihez. A komáromi Jókai Egyesület Harmos Károly festőművész 60 éves jubileuma alkalmából megrendezi a neves mester tanítványainak kiállítását, hogy ezáltal összeképet nyújtsanak a művész hosszú és fardhatatlan pedagógiai, valamint művészevel eredményes munkásságáról. A kiállítás a Jókai Egyesület székházában f. évi november 26-án nyílik meg s bezárólag december 3-ig tart. A jelentkezési határidő november 16. A kiállításra szánt anyag a jelentkezés után azonnal beküldendő. Cím: Jókai Közművelődési és Múzeum Egyesület Komárom, Kultúrpalota. (A borítékra „Kiállítás” jelzőt írlandó. Kérjük a volt növendékeket, hogy a kiállításon, — melynek anyagát a művészekből álló zsűri rendezi el: — minél nagyobb számban vegyenek részt. A rendezőség.

Meghalt egy kis levante

Csik Janika, 14 éves. Ez volt az egyszerű, fehér jakoporsóra írva Egyszerű voltál Janika életében, egyszerű voltál halálodban S most, hogy eltöveztél tőlünk, most látjuk csak, hogy mégis mily nagyserű érték voltál Istennek kibékülve, a szentségekkel megerősítve haltál meg, s így lelkedet megmentett az Örökkévalóság számára. A polgári iskolában kevesebb van egy erősakarú kisdiskákkal, s a magyar levante, a leendő magyar katonák sorából kidült egy magyar fiú. Érték voltál Janika, mert éreik mindenki, ki a Hazáért küzd és dolgozik. S mi ezt az értéket megbecsültük. Otszáz diáktársad kísért virággyóval utolsó utadra és hullatta könnyeid a Redd hulló drága magyar földre Adjon Neked örök nyugalmat és a drága magyar föld, s váljon valóra diáktársaid éneke: „Békén nyugodjál ceendes, hős strobban!”

(N. S.)

— **A KISKALNAI ZÁSZLÓAVATÁS.** Kiskálna közönsége nagy lelkesedéssel ünnepelte meg f. hó 10-én felszabadulásának évfordulóját, amikor a tatányai Bányaiakozóság által ajándékozott országzászlót is felavatta. Az ünnepély fényét nagyon emelte az, hogy megjelent Budapestről Fiáth György tűzérzázados, a felszabadító útegnek parancsnoka, Medvigy Gáborral együtt. A közönség kicsinyje és nagya örömmel és szeretettel vette körül a százados urat, ki győztes hatása becsülettel intézett az ünnepelő közönséghez. A zászlót a Bányaiakozóság képviselőtében Vargha Károly tatányai ref. lelkész adta át magasszárnyalású beszéd kíséretében. A zászló megadását Buchna Vilmos nagykalnai esperes plebános és Tóth Imre geramióki ref. lelkész végezték. Szavaltak: Satics Jolán és Gubik Vali leányok és Vargha László gimn. tanuló. A vármegyei és járási katonai parancsoharcók képviselőtében: Gaál Gyula alezredes vett részt az ünnepségen. Az énekeken kívül beszédet tartottak még: Konta Károly lelkész, Szobi János tanító és Satics Dezső községi bíró, kik mint a multban minden magyar megmozdulást, — úgy most is ezt a szép ünnepélyt rendezték. Az ünnepély a hősök emlékoszlója és a mellette felállított országzászló tartó előtt folyt le, nagyüzámú közönség részvételével. Az ünnepélyt közebbé követte, majd este táncmulatság volt az ifjúság részére. Szálljon áldás Kiskálna község zászavatási ünnepségéből!

— **SZERETETCSOMAGOK A SZEGÉNY NEMETORSZÁGI MAGYAROK SZÁMÁRA.** A Magyar Nemzeti Front — Berlin elnöke a következő felhívást küldte lapunknak: A politikamentes Magyar Nemzeti Front — Berlin, amelynek védnöke a mindenkor berlini m. kir. követ, az idén is megrendezi nagyüzámú tésélye — mozgalmát, amelynek célja többek közt, hogy szegény nemetországi honfitársainkat a legsükségességükkel élelmiszerral ellássa. Szociális magyar munkájához ez év telének közönsége a jövőre is áldozatkesz hazai közönség támogatását kéri a legnagyobb nemetországi magyar egyesület, hogy természetbeni adományokkal tudjon segíteni nélkülöző honfitársain. Ott kilóg terjedő csomagokban lehet küldeni szeretetadományt a szegény nemetországi magyarok számára; főként lisztet, zsir, zsirszalonnát, száraz kolbászemlé, hüvelyes venetnyit, szóval nem romlandó élelmiszert. Az egyik csomagot ugyanolyan szeretettel és köszönettel fogadják a szociális bizottság, mint a nagyobb küldeményt. A csomagra felülönöd ráirandó: „Szeretetadomány — Liebesgabe”, — mert mint ilyen csomag vámmentes. A szeretetadományt erre a címre kerik küldeni: „Ungarische Nationalfront, Berlin W 15 - Uhandstr. 175.” A legkisebb jótékony élelmiszertadományt is köszönettel, nyilvánosan nyugtatja a Magyar Nemzeti Front-Berlin hivatalos lapja, a „Magyar Nemzeti Híradó”. A csomagot küldő hazai magyarok egyébként köszönetet kifejező emléktápot kapnak, s egy hónapig ingyen küldik címükre a berlini magyarság hetilapját, a Magyar Nemzeti Híradót.

A SZÉKESFŐVÁROSI M. KIR. PÉNZÜGYIGAZGATÓSÁG felkéri az igen tisztelt közönséget, hogy aki a címre küldött állami sorsjegyet megtartja, annak árát a postakarékpenztári befizetési lap felhasználásával, egyenlíse ki. Aki a sorsjegyet nem kívánja megtartani, sziveskedjék azt a mellékelt portmentes választórteket felhasználásával visszaküldeni oda, ahonnan érkezett. Az államsorsjatek jótékony cél szolgál, s aki a megtartani nem kíván sorsjegyet nem küldi vissza, a jótékony célt károsítja meg. A sorsjegyek visszaküldése díjlatlan.

CSODA-DAUERT csináltasson BARTOS hölgyfodrásznál Léván. Arámnélkül gyönyörű.

Köszönetnyilvánítás.

Feljelhetetlen gyermekünk temetésén megjelent polgári iskola tanári karának, tanulóinak, a levante egyesületnek, rokonoknak és az összes ismerőseinknek ezon mondkunk részvéttükért hálás köszönetet.

Csik János és felesége.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

SZÜLETÉSEK: Fabovszky Ferenc Berta Julianna leánya Agnes. — Bernáth Lajos Szilva Erzsébet fia Lajos Károly. — Novák János Sály Jozefa leánya Vera Erzsébet. — Mráz András Orszik Agnes halvaszü etett leány. — Mráz András Orszik Agnes fia András. — András János Huber Anna leánya Éva.

HÁZASSÁGOK: Konyhai Szilveszter rk. Valcsik Eszter rf. — Marko László rk. Danis Erzsébet rk.

HALÁLESET: Csik János 13 éves. — Özv. Sruh Adolné sz. Klein Ida 85 éves. — Majetics György István 2 hónapos.

Amerikai szokások.

III.

Érdekes a nő helyzete Amerikában: míg a férfi reggel hatkor kel, addig a beces neje alszik és kialszsa az előző esti dözölés mómorát, mert ott a nők sorsa is ellenkezik a minálunk levővel: ott a mulatságokon a férjem uram marad józan, neki kell az autót vezetni és a holtrészeg feleségét hazafuvarozni. Reggel a férjem uram szépen átveszi a tejesztől a tejet, megfőzi a kávé, mert a tejet nem kell forralni, ugyanis ott olyan gyengére főzik a kávé és semmi pótkávé nem adnak hozzá, hogy ebből a vizes kávé lötyből a csészét kilenc tízed részig kell tölni és egy fél decis kis palackocskában van a kondenzált tejszín, ezt beleönti nyersen s kész a tejes kávé. A férj dolga a reggelit bevenni az ágyhoz a nejének s azután hamarosan felöltözik, rohan a garázsba és hajt a gyárba, mert ott aki egy percet is elkesik, azt szombaton szépen kidobják, a férj ott robotol délután ötig, addigra az asszony elkészítette (a többnyire konzervek melegítésével) az ebédet s ebed után egy órát újságot olvas és lefekszik, mert a gyárakban bizony nem embernek, de gépek tekintik, ott kell állania a szalag vívó szerkezet előtt, melynek egy pillanatra ha elmulaszt, már zavar áll be, a munkafelügyelő ezt a terhére írja s könnyen elbocsátják a legközelebbi szombaton.

A férfiak tucatruhákat hordanak, melyet 20 dollárért vásárolnak a nagy áruházokban, de testhez nem szabják, a nők ragyogó toalettkben diszelegnek és a bjuji szelunokban kicsinosítva jól festnek. Van olyan szépségzeti szalon, ahol 25 dolláron alul nem lehet szépsülni!

A ruha azonban mind egyforma minőség, főleg a férfiaknál, az ember sohasem tudja, hogy millióment, vagy utacsepőt látott-e az utcán Megjegyzem, az utacsepés Nyujorkban nem éppen utolsó foglalkozás és igen sok okleveles hazánkfa ehhez foglalomod, ha nem volt mingyárt állása, vagy közben állás nélkül maradt. De az utacsepés nem is valami piszkos mesterség, mert sem a városban, sem ahol a vidéken látog, vagy más állattal járnai nem szabad, csak a papírhulladékokat kell felszedni, mert a téli 3 hónapot kivéve az utcákat állandóan vízzel elárasztják és ez elvisz minden szemetet a csatornába. A fizetés pedig igazán fejedelmi, mert kap hetenkint 50 dollárt egy utacsepő és először elbámultam, mikor az utacsepő az új autójával kiállt az ut mellé és neki állt a seprének.

A férficipő ormótlan, vágott orru tucatumka, melyet a gyárak szabnak, vannak gépekkel úgy, hogy ahhoz ember kéz nem nyúl.

A női ruha a munkás és hivatalnok osztály, tehát

Hegedű harmonika és az összes hangszerek javítását szakszerűen olcsón Horthy M. ut 13 I. em. Juranek 1365

Dobfelszerelés olcsón eladó Horthy M. ut 13 I. em. 1364

Eladók szép fehér magyar kuvasz kufimok kicsinyek, sima és hullámos szőrzettel, házak és kertek megörzése céljára. Trager József, Komárom, Munkás ut 2005. 1361

Kétszobás lakás kerttel azonnal kiadó. Baross utca 3. Budinszki István. 1363

a középszintű számára szintén tucatmunka, azért is olyan olcsó, mert a pamutgyárosok először megállapodnak az anyag minőségében, aztán a min-tázasban és akkor kezd k szólni az ősi, vagy ta-vaszí divatelméletet s ezekhez sem nyul emberi kéz, tehát itt szabóskod nem kellene, sem a férfi, sem a női ruháknál, hanem a gépen a különféle nagy-ságoknak megfelelő számmal ellátott ruhákat, a véget amint beleteszik a gépbe, előbb az a sablon-nal kiszabja; egy nyomásra kivágja a hátat, a má-sík gép az alja és oldalakat s vízsi a szalaggep tovább és már őrli is a varrógép s forgatja, amint kell és a végén kihull a kész ruha. Amit gép ké-szít az mind igen olcsó, így tehát a férfi és női ruhák és ruházati cikkek mind s ezért van boldo-gulás Amerikában. A műszemből készült ruhák is igen olcsók, egy női ruha 2 dollártól felfelé tíz dollárig megy. Vannak azonban a gazdagok szá-mára készítő női és férfi ruha szalonok, itt azután már kézimunkával testre szabják a ruhákat és ezek nyolcvan dollárig is felmennek darabonkint.

A nőnek nagy a becsülete, mint már fentebb írtam, ha az utcán találkozik egy ismerőssel az ember, a legnagyobb neveltség vesmer őt köszön-telen, előbb a nőnek kell az ismerősrre nézni és szemmel inteni, hogy észrevette és ekkor szabad földig levetni a kalapot s ha megáll beszélgetni, akkor bizony vigyáz állásban és levett kalappal kell a férfinak diszkurálni. Hogy ez telen is így van-e, azt nem tudom, de nyáron így volt. Az ele-ve-terbe ha beszáll egy nő, a férfiak vezényszóra leveszik a kalapot és míg ki nem száll, úgy is mar-adnak. Ha kísér a férfi egy nőt, akkor a nőt mind-íg a házak, tehát a kirakatok mellett kell engedni. Az autózásnál is meg kell nekik engedni az előzést, és mindent, amit lehet.

Az amerikai szokások még a temetésnél is eltér-ők az európaiakét. Az Egyesült Államokban a sírok például laposak, vagyis nincsenek sírhalmok és a sírkövek is egészen alac-onyok, fél méteresek a szűkök, a gyermekeké kis kő darabkák, a föld szí-nével egyenlők és egy-egy család sírhelyei nincsenek bekerítve, az egyik kővön rajta van a család-neve, a többi kőveken csak anya, apa, öregapa jeltések vannak. Ha valaki meghal, nem viszik ki a temetőbe, ott a temetőben nincs ravatalozó te-rem, hanem minden utcában több temetkezési vál-lalkozó van, ezek elviszik a halált után a temetet a saját házuknál levő ravatalozó terembe és ott ala-posan kikészítik, úgy, hogy reá sem lehet ismerni a halottra úgy kiszépitik, kifestik. Először is szub-limát oldatot fecskendeznek bele a vénába és az artériába, meg egy szivattyuval a vért szívattják ki mindaddig, míg a szublimát teljesen megtelített az ereket és ekkor felduzzad az arc, eltűnnek a redők, most jönnek azután a borbélyok, kifestik a haját szép szőkére, barnára, amilyen volt fiatal korában, és jönnek az arcfestők, akik ide arcpirt varázsol-nak reá, szép szemöldököt csinálnak, kezeit is elő testszíne kifestik s úgy néz ki a legöregebb halott is, mintha élne.

Igy tehát egész Amerikában kivétel nélkül minden kis farmon is a legszegényebb embert is bebalzsamozzák, egy ily eljárásnak szabott ára száz dollár, ebben minden benne van és ezt, ha nincs ez illető hátramaradtjainak pénze, összeadják az ismerő-sök, jó emberek, szekták. Én ezt igen humánus do-lognak tartom, mert Amerikában nem lehet valakit élve eltemetni. A vagyonosabb osztálybeliek azon-ban igen sokan elégettetik magukat.

Ha az ember látogatába akar menni, akkor be kell magát előre jelentenie és ha kitűzik az időt, mikor fogadnak, akkora kell megjelenni, vagy meg-hívják az embert, hogy jöjjen ekkor és ekkor, meg-lepettezzeri látogatót ugyanacsak kineveznek a ház-ból. A vendéget nem szokás dohánymével meg-kinálni, mindenki a magét szívja. Sem italokat, süteményeket még kevésbé adnak a látogatóknak, ezek bizony jó lenne, ha Európában is valóra vál-nának. Ott az a becsületes ember, aki fizetési kö-telezettségének pontosan eleget tesz és ennek az ellenkezője megvetett, becstelens ember és kizárják a társaságból. Bizony ezek hihetetlennek látszó dolgok, de igazak, mert magam tapasztaltam.

Vége.

269—1939. vtói szám.

Arverési hirdetmény.

Dr. Mudri Sándor javára 751 Pó 14 f. tőke s jár. erejéig amennyiben a követelésre idő-közben részletfizetés történt, annak be-számításával a lévai kir. járásbíróság 1939. Pk. 3452. szu. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytan végrehajtást szenvedőtől 1939. évi október hó 5-én lefoglalt és 1180 Pengőre becsült ingóságokra a lévai kir. já-rásbíróság Pk. 3452—1939. számú végzésé-vel az arverés elrendeltetvén, annak az 1908. XLI. t. c. 20. §-a alapján az arverés meg-tartását elrendelem, végrehajtást szenvedők lakásán Léván, Horthy Miklós uton leendő megtartására határidőül 1939. évi december hó 1. napjának d. e. 10. óráját tűzöm ki amikor a bíróság lefoglalt bitorókat a leg-többet ígérőnek — de legalább a becsérték 1/3-ad részéért — készpénz fizetés mellett el-fogom adni.

Léva, 1939. november hó. 19-én.

TÓTH ARTUR s. k.
kir. jb. végrehajtó.

Szám: 1292—1939.

Hirdetmény

Vámosladány község (Bars megye, lévai járás) előjárósága közhírré teszi, hogy Vámosladány község tulajdonát képező, Vámosladányban 180 házszám alatti korcsmaépület Vámosladányban a község házájánál 1939. évi november 27-én délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános szóbeli arverésen a legnagyobb évi haszonbért ígérőnek 1939. évi december 1-től kezdődő, egymásután következő 6 (hat) évre, vagyis 1945 évi november 30 ig bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 530 pengő.

Bánatpénz a kikiáltási ár 20 százaléka, vagyis 106 pengő.

Arverési feltételek a vámosladányi körjegy-zői irodában a hivatalos órák alatt megte-kinthetők.

Vámosladány, 1939 nov. 13.

Községi előjáróság.

10.379/1939 — I/Dr. P. szám.

Hirdetmény

Az 1939. évi IV. t. c. végrehajtása tárgyá-ban kiadott 7720/1939 M. E. sz. rendelet 37. §-a alapján beadott vallomások szerint a pol-gármester, mint I. foku iparhatóság megállapította a zsidóknak nem tekinthető és zsidó-nak tekintendő iparigazolvánnyal, illetőleg iparengedélyvel bíró személyek közötti arány-számot. Az arányszám megállapítás a város hi-vatalos hirdetőtábláján 1939 évi november hó 15-től december 1-ig közzélemlere tétetett. A megállapítás ellen 1940. évi január hó 1. napjáig a II. foku iparhatósághoz címzett, de a polgármesteri hivatalban benyújtandó fel-szólással lehet élni.

Felhívom az iparosok és kereskedők figyelmét, hogy az arányszám megállapítás a saját érdekében is tekintsek meg.

Léva, 1939. évi november hó 15.

VOJTÁS
polgármester h.

ad 7186—1939—II.—T. A. szám.

Hirdetmény.

Felhívom Léva megyei város közönségének figyelmét arra, hogy a zsidók gazdasági tér-foglalásáról szóló törvény végrehajtása tár-gyában a birtokszerzésre jelentkezők össze-írása rendelkezett el.

Az összeírás Léván a Vármegyeháza, II. emelet, 8. sz. irodahelyiségben történik. Jelen-tekzési határidő 1939. november 25. déli 12 óra.

A birtokszerzési igény bejelenthető a kö-vetkező ingatlanokra:

1. Hollós Miksa	6 kat. hold	832	□-öl
2. Dr. Kenyeres Izsó	3	1009	"
3. Dr. Laufer Artur	2	1351	"
4. Dr. Szilárd Samu	5	584	"
5. Steiner Sándorné	4	584	"
6. Dr. Szilárd Vilmos	5	584	"
7. Dr. Goldberger Jenő	2	890	"
8. Dr. Bányai Sándor	—	871	"
9. Kisk. Kempfner László	1	344	"
10. özv. Kempfner Lipótné	1	344	"
11. Dr. Kaizer Lajos	1	1470	"
12. Umstädter Mária	6	30	"
13. Schwitzer Gyula és neje	—	590	"
14. Kk Munk György	—	450	"
15. Adler Emil	2	400	"
16. Kk. Munk Zsuzsanna	—	450	"
17. özv. Munk Károlyné	—	448	"
18. Róthné Eisler Róza és férje	2	209	"
19. Weisz Ignác	1	406	"
20. Dr. Weisz Lipót	1	137	"

Léva, 1939. évi november hó. 17-én.

VOJTÁS s. k.
polgármester h.

10.396—1939—II—T. A. szám.

TÁRGY: Az ősi mezőgazdasági munkák za-vartalanságának biztosítása.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy azon birtokosok, akik az ősi mezőgazdasági munkákra lengyel me-nekültekből igényelnek munkaeerőt, forduljanak akár írásban, akár telefonon közvetlenül az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Irodához (Budapest V. Kossuth Lajos tér 11. Telefon 125-290 vagy 110—193).

Léva, 1939. évi november hó 16-án.

Dr. LEHOTZKY s. k.
polgármester.

Léva megyei város polgármestere.

10357—1939.

Hirdetmény.

Felhívom mindazon háztulajdonosoknak figyelmét, akiknek házai egészben, vagy részben bérbeadás után vannak hasznosítva (ha házai jelenleg üresen állnak is) továbbá mindazon új épületek tulajdonosait, akik még bevallást azokról egyáltalán nem adtak, végül mindazon háztulajdonosokat, kiknek házaiból semmi sincs bérbeadva ugyan, de lakrészeik száma az utolsó bevallás óta megváltozott, hogy bevallási kötelezettségüknek tegyenek eleget és a szabályszerűen kiállított házbér-bevallásaikat november hó végéig a jogkövet-kezmények terhe alatt a városi adóhivatalnál nyujtsák be.

Azok a háztulajdonosok, akiknek házaiból semmi sincs bérbeadva, az épületek haszon-értéke már jogerősen megállapított és a lak-részek száma az utolsó bevallás óta nem vál-tozott, a haszonérték bevallása alól felmen-tetnek.

Bevallási iver a városi adóhivatalnál szer-zethetők be darabonkint 10 fillérért.

Léva, 1939. november 16.

Dr. LEHOTZKY s. k.
polgármester.

Diókoks. Dorogi brikettszen plom-bált zsákokban kapható: Bernáth és Fenyvesiné, Báti u. 9—11. Telefon 26. sz. 1323

2 szoba, előszobával, irodának vagy garzon lakásnak nov. 1-től, két üzlethelység pedig azonnalra kiadó a Munk-házban, Verbőczy-tér 1. 1129

Ház, lakás, üzlethelységgel együtt Báti utca 4 szám alatt azonnal bérebeadó. Érdeklődni lehet Dr. Mocsy Ába ügyvédnél, Léván. 1054

Vigyázzon okmányaira! Foto-képiét az eredetivel teljes enyvenlőt azonnal készit Foto Rusznák, Léva. 638

Internált lengyel katona perzsaszőnyeg-javítást olcsón vállal. Gyűjtő tábor parancsnokság.

Szabászati tanfolyamra jelentkezőket elfogadok. — Cim a kiadóban.

Írógépjavításokra előjegyzést elfogad Nyitrai és Társa könyvkereskedés.

Óléván szőlő bérbe vagy feléből kiadó. Bővebbet Schoeller u. 5. 1328

Komplett hálószoba, rádió, varrógép, ruhák eladó Pázmány Péter (Perc) utca 9. szám alatt. Megtekinthetők mindennap 3 órától ugyanott. 1347

Jóforgalmu régi beszálló-vendéglő átadó, vagy bérebeadó Léva, Báti u. 13. 1348

Erősebb fiu péktanulónak felvétetik Steinhorn, Vámosmikola. 1337

Keresek megvételre 2 drb iratok meg-örzésére szolgáló körülbélül 160—180 cm magas fiókos szekrényt. Ajánlatokat a Bars kiadóhivatalába kérek. 1341

Elegáns butorozott szoba, ugyanott két egybenülő butorozatlan szoba irodahelyiségnek is a város centrumában kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 1343

Fűszerüzlet berendezést keresek. — Cim a kiadóban. 1352

Kiadó két szoba, konyhas lakás. Damjanich utca 12. 1354

Kiadó szoba, konyha, speiz, — Ujtelep, Ady utca 5. 1358

Eladó 40 család méh költözködés miatt, minden elfogadható áron. Petrovics, Kiskoszmály. 1359

Eladó cukorkás bódé az öreg vásártérren, a városi vendéglő mellett. Érdeklődni lehet ugyanott. 1360

Modern kétszobás lakás azonnal kiadó. Dobó utca 3. 1362

Üzlet megnyitás!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni Léva város és vidéke n. é. közönségét, hogy 1939 november hó 15-én, Léván Bástya u. 1. alatt (Postával szemben)

festék, háztartási cikkek és illatszer kereskedést

nyitok. Kérem a nagyérdemű vásárló közönség szives támogatását. Maradok teljes tisztelettel;

ÜRGE JÓZSEF.

Üzletnyitás!!

Van szerencsém a Léva és vidéke m. t. közönségét tisztelettel értesíteni, hogy Léván a Mussolini ut 1. szám alatt a Klein-féle házban (volt Hatscher órásiület helyén) a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

uj borbély és fodrász

üzletet nyitottam. Biztosíthatom t. vendégeimet, hogy minden igyekezettel azon leszek, miszerint pontos és szakzerű kiszolgálással a legteljesebb megelégedésüket érdemlel meg. — Szives támogatásukat kérve vagyok nemzethű tisztelettel:

Dalmady József
borbély és fodrász mester.

Lőpor- és robbantószer áruda!

Vadászfegyverek és töltények, kerékpárok, varrógépek, gramofonok és lemezek, legújabb felvételek Vadászati és halászati cikkek. Szakzerű javító műhely! (Pfaff mintájú) CSEPEL varrógép P 10, előleg és havi P 10 részletfizetésre is kapható!

BAROSKA

Léva, Horthy M. u. 43. - Tél. 130.

ORIENT HANGOS MOZGÓ

November 19-én, vasárnap 2 ó. (fíl. árak) 4—6, negyed 9 órakor

DUNAPARTI RANDEVU

Magyar zenés vigjátékláger. Irtá: Nöti Károly, - rendezte: Székely István. - Főszereplők: Perczel Zita, Kabos Gyula, Csontos Gyula, Ráday Imre, Balla Lici, Gárdonyi G. stb. Magyar Világhíradó!

November 20—21—22-én, hétfőn, kedden és szerdán 6 órakor (fílleres helyárrakkal) és negyed 9 órakor KETTŐS MŰSOR

I. EZ MINDENNEK A TETEJE
II. KÁRTYÁS BANDITA
FOX HIRADÓ!

November 23—24—25—26-án, csütörtöktől vasárnapig, hétköznapokon 6 és negyed 9 órakor, vasárnap 2—4—6 és negyed 9 órakor Nöti Károly és Aszlányi K. huszárvigjátéka:

BESZÁLLÁSOLÁS

Főszereplők: Páger Antal, Szeleczky Zita, Kabos Rajnay Gábor, Kiss Manyi, Pethes, Bilicsi. — Magyar világhíradó!

Az

arcbőr és a haj

szépsége megtartható, ha annak háziápolása a bőr és a haj természetének megfelel.

A Dr. László-féle bőr és hajápoló különleges készítmények utasítással vannak ellátva. — Egyedüsitás: MUZEUM PATIKA, Budapest, Kossuth Lajos utca 22.

ÜZLETNYITÁS!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű fogyasztó közönségét, hogy Léván, Horthy Miklós ut 3. szám alatt **TEJ, GYÜMÖLCS és CUKORKA ÜZLETET NYITOTTAM**

Elsőrendű DOBOGÓI TEJ
* Naponta FRISS TEVAJ

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve kiváló tisztelettel

Jakab Lajos

Megérkeztek!

az újrádiószezon legmodernebb*

RÁDIÓI!

Díjtalan bemutatás:

RÁDIÓ KÖZPONT
KERN TESTVÉREK

szaküzletében, Léván. Alapított 1881.

A 43. magyar királyi osztálysorsjáték

III. o. sorsjegyek
is már kaphatók!!

40 EZER

pengő igen sok pénz, de könnyen hozzájuthat, ha idejében gondoskodik arról, hogy beszeresse államsorsjegyét!

Huzás már

dec. hó 5-én.

A sorsjegy ára: egész P 3, fél P 1.50

Kapható minden sorsjegyárúsítónál és az összes dohánytözsdékben.

